

مسمومیت با مونو کسید کربن (CO)

مسمومیت با مونواکسیدکربن یا گازگرفتگی، مسمومیتی است که به خاطر تنفس گاز خطرناک مونوکسیدکربن ایجاد می شود. این مسمومیت که به وسیله انواع وسایل گازسوز از جمله بخاری، آبگرمکن، پیک نیک و حتی زغال ایجاد می شود، اغلب در زمستان دیده می شود.

به این دلیل که اگر دودکش یا تهویه یک مکان مسدود باشد، گاز مونوکسیدکربن منتشرشده از وسایل مذکور امکان خروج نمی یابد، در محیط ساختمان منتشرشده و سبب مسمومیت و در نهایت مرگ می شود. مرگ بر اثر گازگرفتگی را «مرگ خاموش» می نامند.

نکته: مونو اکسید کربن یک گاز بی رنگ و بی بو است که بر اثر احتراق

ناقص انواع سوخت ها تولید میشود و میتواند باعث ایجاد آسیب در افراد

شود. اهمیت موضوع اینجاست که به دلیل بی رنگ و بی بو بودن به سرعت

می تواند علایم مسمومیت را در افراد ایجاد کند.

علایم و نشانه ها

مسمومیت با مونواکسید کربن می تواند طیف وسیعی از علایم را شامل شود که در بیماری های مختلفی دیده می شود. متاسفانه بسیاری از این علایم **شبيه به علایم سرماخوردگی** است و اکثر افراد فکر می کنند به دلیل سردی هوا دچار سرماخوردگی شده اند و سعی در خوابیدن می کنند. ابتلای تمام افراد خانواده به علایمی شبیه به آنفلوانزا، بروز این مسمومیت در افراد را نشان می دهد.

علائم اولیه این نوع مسمومیت شامل موارد زیر است:

سردرد

ضعف جسمانی

سرگیجه و بی قراری

تهوع و استفراغ

خواب آلودگی، کسلی و خستگی

سردرد

تهوع

افتادن

سرگیجه

از دست دادن هشیاری

پس از گذشت دقایقی و افزایش میزان مسمومیت با مونواکسید کربن، علایم خطرناک تر بروز خواهد کرد، از جمله:

کبودی دست، دور لب ها و نوک انگشتان

تنگی نفس

بی هوشی

توصیه های خودمراقبتی

خونسرد باشید.

با اورژانس ۱۱۵ تماس بگیرید.

از ایمنی صحنه مطمئن شوید.

فرد مسموم را از محیط آلوده به هوای آزاد منتقل کنید و یا در صورت عدم امکان، درها و پنجره ها را باز کنید.

بیمار را در حالت استراحت قرار دهید. (بیمار را حرکت ندهید)

یقه پیراهن، کمر بند و لباس های تنگ افراد مسموم را باز کنید.

راه هوایی بیمار را بررسی کنید.

در صورتی که بیمار بی هوش است او را به صورت خوابیده به پهلو نگه دارید.

در صورت امکان، اکسیژن رسانی را شروع کنید.

زمان مراجعه به مراکز بهداشتی درمانی

از آنجایی که مهم ترین درمان مسمومیت با مونو اکسید کربن **خارج سازی فرد** **مصدوم از محیط و اکسیژن درمانی** است، در صورت مشاهده علائم مسمومیت، بلافاصله باید از محیط آلوده خارج شده و در حالت استراحت و تحت اکسیژن درمانی قرار گرفت. به همین منظور تمامی بیمارانی که این علائم را دارند باید برای درمان با اکسیژن و مراقبت های قلبی و مغزی به بیمارستان منتقل شوند.

تمامی افراد، در معرض خطر مسمومیت با مونواکسید کربن قرار دارند اما **کودکان، زنان باردار و سالمندان** جزو گروه های آسیب پذیر و در معرض خطر بیشتر هستند و علائم مسمومیت در آن ها سریع و با شدت بیشتری ایجاد می شود و می تواند باعث آسیب های بیشتر و جدیتری شود. به همین منظور در این سه گروه حساس، با هر درجه از مسمومیت انتقال به مراکز درمانی، ضروری است.

پیشگیری از مسمومیت با گاز مونواکسید کربن

کنترل مسیر و انسداد منافذ دودکش قبل از راه اندازی بخاری بهترین راه پیشگیری از بروز حوادث مسمومیت با مونواکسید کربن به شمار می رود و دقت و توجه به **داغ بودن دودکش** نیز بهترین آزمایش سلامت دودکش است.

داشتن **کلاهک مخصوص برای دودکش** در پشت بام ها برای جلوگیری از بروز خاموشی بخاری و به دنبال آن انتشار گاز مونواکسید کربن اهمیت بالایی دارد.

فراموش نکنید استفاده از **وسایل گرمایشی استاندارد** در پیشگیری از این مسمومیت از اهمیت بالایی برخوردار است و بخاریهای بدون دودکش به هیچ عنوان از تولید گاز مونواکسی دکربن جلوگیری نمیکند.

توصیه های خودمراقبتی برای پیشگیری از مسمومیت با مونواکسید کربن

از وسایل گرمایشی **استاندارد** استفاده کنید.

مسیر دودکش را قبل از راه اندازی کنترل و منافذ مسیر دودکش را مسدود کنید.

در هنگام روشن بودن وسایل گرمایشی دقت کنید دودکش **داغ** باشد.

دودکش در پشت بام ها باید **کلاhek مخصوص** داشته باشد.

رنگ شعله بخاری و وسایل پخت و پز باید **آبی** باشد. اگر رنگ شعله قرمز، زرد و یا نارنجی باشد، نشانه نقص در سوخ ترسانی و کمبود اکسیژن در محیط است.

نباید تمامی **روزنه های جریان هوا** در منزل و به ویژه اتاق خواب مسدود شود.

علائم و نشانه های مسمومیت با گاز مونواکسید کربن

مرگ خاموش

تنگی نفس

سرگیجه

سر درد

عدم تعادل

کاهش
هوشیاری

حالت
تهوع

www.njgc.ir

آبگرمکن نباید در **حمام** نصب شود.

انتهای کلیه دودکش ها باید حداقل **یک متر** از سطح بام و حداقل یک متر از دیوار جانبی بام فاصله داشته و دارای کلاهک مخصوص (به شکل H) باشد.

از قراردادن لوله خروجی بخاری به **داخل ظرف آب** جدا خودداری کنید.

از به کار بردن وسایل گرمایشی بدون نصب دودکش و یا دارای نقص در دودکش جدا خودداری کنید.

آب گرمکن های دیواری گازی، اگر به **مدت طولانی** روشن باشند، خطرناک می شوند.

درون خانه، به خصوص در محل خواب خود، **دستگاه هشدار** مونواکسیدکربن نصب کنید.

تعمیر وسایل گرمایشی توسط **افراد غیر مجرب** و بی تجربه و یا نصب آن ها توسط اعضای خانواده باعث ایجاد خطر می شود.

با تشکر از توجه شما

